

COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE SAKARYA EĞİTİM ve ARAŞTIRMA HASTANESİ'NDE GÖREV YAPAN DOKTOR ve HEMŞİRELERİN ÖZ YETERLİLİK ve ANKSİYETE BOZUKLUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Bu çalışmada; COVID-19 pandemi döneminde Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görev yapan, bulaş açısından riskli alanlarda çalışarak hastaların tetkik ve tedavilerini sürdüren doktor ve hemşirelerin anksiyete ve öz yeterlilik düzeyleri araştırılmış, çalışanların COVID-19 pandemi nedenli anksiyete ve öz yeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkiye bakılmıştır.

Tanımlayıcı ve kesitsel araştırmamız T.C. Sağlık Bakanlığı Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü ve Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği'nden yazılı izin alınarak Ağustos 2021-Ocak 2022 tarihleri arasında Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan 252 kişiye uzman görüşleri ve literatür bilgisi çerçevesinde; sosyo-demografik bilgi formu, Genel Özyeterlilik Ölçeği ve Koronavirüs Anksiyete Ölçeği (KAÖ) kullanılarak araştırmacı tarafından anket formları oluşturulup veriler toplanmıştır. İstatistiksel analizler ve hesaplamalar için IBM SPSS Statistics 21.0 programı kullanılarak, istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edildi. Çalışmada yer alan bireylerin demografik bilgiler anketinde olan sorulara ait sayı ve yüzde değerleri hesaplandı.

Araştırmada; 252 katılımcının %25,8'i 18-25 yaş aralığında, %55,6'sı 26-35 yaş aralığında, %15,5'i 36-45 yaş aralığında ve %3,2'si 46-55 yaş aralığında olduğu, %39,3 ünün erkek, %60,7'sinin kadın, medeni durumu evli olan çalışanlar %42,1, bekar çalışanlar %57,9 'unu, çocuk sahibi olan %37,3 iken çocuğu olmayan personel %62,7'idir. Katılımcıların %38,1'i doktor, %55,6'sı hemşire olarak görev yapmaktadır. Çalışanların %17,9'u 0-3, %32,9'u 4-7, %35,7 'si 8-10, %13,5 'i 11 ve üzeri nöbet tutmaktadır. Bireylerin %25,4 'ü istifa etmeyi düşünmüş, %74,6'sı düşünmemiştir. Araştırmada çalışanların %79,8 'i psikolojik destek almamış, %8,3 'ü destek almış %11,9 'u destek almak istemektedir. Katılımcıların %79,8 'i aile bireyleriyle beraber, %20,2 'si yalnız yaşamaktadır. %45,2'si COVID-19 hastalığına yakalanmış, %54,8'i hastalığa yakalanmamıştır. Çalışanların %80,6'sı mesleğini uygularken kendine güvenmektedir.

Koronavirüs anksiyete düzeyi 3,26 ortalaması ile kadınlarda, erkelerde 2,01; evli bireylerde 3,47, bekarlarda 2,26; hemşirelerde 3,24, doktorlarda 1,98; çocuğu olmayan kişilerde 3,31, çocuğu olanlarda 1,87; 11 ve üzeri nöbet tutan çalışanlarda 4,44 oranı ile en yüksek oranda anksiyete düzeyi hesaplanmış ve bu değişkenlerde istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç elde edilmiştir. Koronavirüs Anksiyete Ölçeği; pandemi servisi veya yoğun bakımında çalışanlarda, pandemi nedeniyle görevinden istifa etmeyi düşünenlerde, pandemi sürecinde psikolojik destek alan ve almayı isteyen kişilerde istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar görülmüştür.

Öz yeterlilik düzeylerine bakıldığında; evli kişilerde 61,75; bekar kişilerde 65,02; mesleği uygularken kendisini güvenen kişilerde 65,01; güvenmeyenlerde 58,3; kısmen güvenenlerde 57,87 hesaplanmış ve bu sonuçlar istatistiksel olarak

değerlendirildiğinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. COVID-19 ile ilgili sorularda öz yeterlilik düzeyi pandemi nedeniyle istifa etmeyi düşünmeyen kişilerde 64,43; istifa etmeyi düşünenlerde ise 57,00 hesaplanmış ve bu sonuçlar istatistiksel olarak karşılaştırıldığında anlamlı sonuçlar bulunmuştur.

Sonuç olarak tüm dünyayı etkisi altına alan, hastalığın mortalitesinin ve morbiditesinin yüksek olduğu COVID-19 pandemisinin sağlık çalışanlarını ruhsal açıdan olumsuz etkilediği görülmüştür. Pandemi sırasında aktif olarak görev yapan sağlık çalışanlarının durumu, sağlık yöneticileri tarafından göz önünde bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Koronavirüs anksiyetesi, genel öz yeterlilik